

Virsraksts: Nepaziņošana par lietas iztiesāšanas laiku un vietu rakstveida procesā kā apsūdzētā tiesību ierobežojums

Tēze: Analizējot Kriminālprocesa likuma 559.panta piekto daļu saistībā ar Kriminālprocesa likuma 72.pantu, secināms, ka par lietas iztiesāšanas laiku un vietu rakstveida procesā- tiesai ir jāpaziņo apsūdzētajam, jo pretējā gadījumā tiek ierobežotas apsūdzētā tiesības atsaukt līdz lietas iztiesāšanas uzsākšanai apelācijas sūdzību, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, kas nav savienojams ar kriminālprocesa pamatprincipu – tiesībām uz lietas izskatīšanu taisnīgā tiesā. Tādā pašā veidā tiek ierobežotas arī citu procesā iesaistīto personu, kuras iesniegušas apelācijas sūdzību vai protestu, vai kuru intereses aizskar iesniegtā sūdzība vai protests, tiesības

Latvijas Republikas Augstākās tiesas

Senāta Krimināllietu departamenta

2009. gada 9. decembra

LĒMUMS

Lietā SKK – 679/2009

(Krimināllieta Nr. 11351028208)

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments šādā sastāvā:

senatore referente A.Nusberga,

senators P.Dzalbe,

senators V.Čiževskis

izskatīja rakstveida procesā lietu sakarā ar apsūdzētā R.P. kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2009.gada 21.oktobra lēmumu un

k o n s t a t ē j a

Ar Rīgas rajona tiesas 2009.gada 17.augusta spriedumu

R.P., personas kods [..],

atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 10 mēnešiem.

R.P. atbrīvots no kriminālatbildības par Krimināllikuma 180.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu un kriminālprocess izbeigts sakarā ar cietušā pārstāvja un apsūdzētā izlīgumu.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu R.P. notiesāts par to, ka viņš atkārtoti izdarījis svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību), kas saistīta ar iekļūšanu glabātuvē.

Šādas R.P. darbības pirmās instances tiesā kvalificētas pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību bija iesniedzis apsūdzētais R.P. Norādījis, ka piespriestais sods ir pārāk bargs un lūdzis atcelt spriedumu daļā par viņam noteikto sodu.

Izskatot lietu rakstveida procesā apelācijas kārtībā, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija ar 2009.gada 21.oktobra lēmumu pirmās instances tiesas spriedumu atstājusi negrozītu.

Apsūdzētais R.P. par apelācijas instances lēmumu iesniedzis kasācijas sūdzību. Kasators norāda, ka apelācijas instances tiesa pārkāpusi viņa kā apsūdzētā tiesības. Viņam nav paziņots par lietas izskatīšanas laiku un liegtas tiesības uz aizstāvību.

Norāda, ka lūdzis paziņot apelācijas tiesas sēdes datumu un nodrošināt ar aizstāvi, bet apelācijas tiesa nav atbildējusi.

Izskatījis krimināllietas materiālus rakstveida procesā, apsvēris apsūdzētā R.P. kasācijas sūdzības motīvus, Senāta Krimināllietu departaments atzīst, ka apelācijas instances tiesas nolēmums pilnībā jāatceļ un lieta jānosūta jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai.

Apelācijas instances tiesas nolēmums atceļams sakarā ar to, ka apelācijas instances tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 575.panta trešās daļas paredzēto pārkāpumu, kas novedis pie nelikumīga nolēmuma.

Senāta Krimināllietu departaments atzīst, ka apelācijas instances tiesa pieļāvusi apsūdzētā tiesību aizskārumu, tas ir, pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 15.pantā noteikto ikvienam ir tiesības uz lietas izskatīšanu taisnīgā, objektīvā un neatkarīgā tiesā.

Apelācijas instances tiesa, izskatot lietu, pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 20.pantā noteiktās apsūdzētā tiesības uz aizstāvību.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 72.panta otro daļu apsūdzētajam apelācijas instances tiesas sēdē ir tādas pašas tiesības kā pirmās instances tiesā, tas ir, savlaicīgi

uzzināt lietas izskatīšanas vietu un laiku, uzaicināt aizstāvi vai lūgt nodrošināt aizstāvja piedalīšanos tiesas sēdē.

Kriminālprocesa likuma 559.panta ceturtajā daļā paredzēts, ka lietu var iztiesāt rakstveida procesā, ja persona, kuras intereses un tiesības sūdzība vai protests aizskar, pret to neiebilst.

No lietā esošās apelācijas sūdzības redzams, ka apsūdzētais lūdzis apelācijas instances tiesai nodrošināt viņu ar valsts apmaksātu advokātu, bet no 2009.gada 28.septembra apsūdzētā iesnieguma apelācijas tiesai redzams, ka apsūdzētais vēlējies uzzināt apelācijas tiesas sēdes datumu.

Senāts konstatē, ka konkrētajā gadījumā Kriminālprocesa likuma 72.panta pārkāpums liedzis apsūdzētajam R.P. izteikt savu viedokli par lietas iztiesāšanu rakstveida procesā.

Analizējot Kriminālprocesa likuma 559.panta piekto daļu saistībā ar Kriminālprocesa likuma 72.pantu, secināms, ka par lietas iztiesāšanas laiku un vietu-rakstveida procesā- tiesai ir jāpaziņo apsūdzētajam, jo pretējā gadījumā tiek ierobežotas apsūdzētā tiesības atsaukt līdž lietas iztiesāšanas uzsākšanai apelācijas sūdzību, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, kas nav savienojams ar kriminālprocesa pamatprincipu – tiesībām uz lietas izskatīšanu taisnīgā tiesā. Tādā pašā veidā tiek ierobežotas arī citu procesā iesaistīto personu, kuras iesniegušas apelācijas sūdzību vai protestu, vai kuru intereses aizskar iesniegtā sūdzība vai protests, tiesības.

Kriminālprocesa likuma 15., 20., 72., 559.panta piektās daļas pārkāpumu konkrētajā lietā kasācijas instances tiesa atzīst par būtisku pārkāpumu Kriminālprocesa likuma 575.panta trešās daļas izpratnē.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585., 587.pantu, Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments

n o l ē m a

Atcelt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2009.gada 21.oktobra lēmumu, lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai.

Lēmums nav pārsūdzams.